

REGIONFÖRBUNDET
Uppsala län

Verksamhetsplan för 2005

Verksamhetsplan för 2005

Verksamhetsplanen för Regionförbundet Uppsala län har antagits av förbundsfullmäktige den 13 oktober 2004.

1. Läget i Uppsala län

Uppsala län har en kontinuerlig **befolkningsökning** och passerade hösten 2003 300.000 invånare. Den största befolkningsökningen sker i Uppsala, Enköping, Knivsta och Håbo. Samtliga kommuner hade positiva befolkningsciffror under första halvåret 2004.

Arbetslösheten är låg i en nationell jämförelse men har under senare tid stigit något. Den öppna arbetslösheten beräknas ligga på ca 4,0 % under 2005.

Länets små och medelstora företag har en fortsatt **god tillväxt**. Främst är det tjänste- och servicebranscherna som växer. IT och Bioteknikföretag har också en fortsatt uppgång. Nyföretagandet ökar.

Utbildningsnivån är hög i länet men visar en splittrad bild. Fem av kommunerna i länet ligger över riksgenomsnittet vad gäller andel av befolkningen med gymnasial utbildning eller högre. I Uppsala kommun har 47 % av invånarna eftergymnasial utbildning, vilket kan jämföras med siffran för riket som är 18 %.

Arbetspendlingen fortsätter att öka. Arbetsresorna blir också längre. Utpendlingen från länets kommuner uppgår till 44.000 personer och inpendlingen till 22.000. Samtliga kommuner har en större ut- än inpendling.

Under första halvåret färdigställdes 333 nya lägenheter i länet. **Bostadsmarknaden** fortsätter att vara tudelad med överskott av bostäder i några delar och stor efterfrågan i andra. Totalt sett behöver bostadsbyggandet accelerera.

Det s.k. **ohälsotalet** är i länet 40,1 dagar, vilket är 3,2 dagar lägre än talet för riket. Ohälsotalet för män är 32,0 och för kvinnor 48,2 i Uppsala län.

2. Regional utveckling för välstånd och välfärd

Regionförbundet Uppsala län står inför sitt tredje verksamhetsår. Sedan starten 2003 har syftet som det uttrycks i exempelvis verksamhetsplanen för 2004 varit att i regionen medverka till att uppnå:

- hållbar utveckling och tillväxt
- bättre livskvalitet för invånarna
- ökad konkurrenskraft nationellt och internationellt
- förbättrad infrastruktur och bättre kommunikationer.

Dessa övergripande mål ansluter väl till statsmakternas motiv för att 2002 stifta den särskilda lag, om samverkansorgan i regionerna, med stöd av vilken Regionförbundet Uppsala län bedriver sin verksamhet. Staten har således överlämnat till Regionförbundet ansvaret för regional utveckling i Uppsala län och därmed de processer och beslut som omfattas av de tre statliga uppdragen regionalt utvecklingsprogram (RUP), regionalt tillväxtprogram (RTP) och plan för regional transportinfrastruktur (LTP).

Regionförbundet hämtar en betydande del av sin legitimitet och sitt ansvarsområde i dessa statliga uppdrag. Samtidigt är det formellt ett kommunalförbund med länets sju kommuner och landstinget som medlemmar. Medlemmarnas roll är inte bara att via den formella beslutsstrukturen fatta beslut rörande de statliga uppdragen utan har egna förväntningar på organisationen uttryckta i uppdrag och överlämnade ansvarsområden. Exempel på detta är ägarsamrådet inom kollektivtrafiken, delägandet av Almi Företagspartner och uppdraget att bedriva FoU-verksamhet inom socialtjänsten och vård- och omsorgsområdet. Därtill kommer den generella uppgiften att initiera och koordinera nätverk av skilda slag med företrädare för medlemmarna och i vissa fall ytterligare organisationer. Regionförbundet har således ett formellt ansvar för regional utveckling inom vissa angivna verksamhetsområden, tillhandahåller en arena för samverkan och ikläder sig rollen av företrädare för regionen och medlemmarna i skilda situationer.

Regionförbundets roll kan beskrivas enligt nedanstående figur:

Regional utveckling kan sägas omfatta två skilda men ömsesidigt beroende delar, ekonomisk tillväxt och livskvalitet. Regionförbundet kan genom sin verksamhet stimulera dessa delar genom åtgärder för ökad konkurrenskraft, investeringar i infrastruktur och förbättringar av kollektivtrafiken samt stöd i skilda former till verksamhetsutveckling i kommuner och landsting. Insatserna skall präglas av perspektiven hållbar utveckling och internationalisering och totalt sett leda till ökad lokal och regional attraktionskraft.

Regional utveckling är inte en uppgift enbart för Regionförbundet utan förutsätter insatser från en rad aktörer inom och utom regionen. Staten står för stabila villkor för regional utveckling, men varje region måste finna de framgångsfaktorer som är specifika för den egna regionen och vilka skapar utveckling, tillväxt och attraktivitet. Regionförbundets roll är att företräda regionen i detta arbete och att initiera, samordna och stimulera lokala och regionala processer, som kan ge ökat välbefinnande och ökad livskvalitet. Staten betonar också vikten av hållbar utveckling. Detta gäller både i ett samhälls- och i ett individperspektiv. Regionförbundet skall beakta frågor om hållbar utveckling såväl i arbetet med ekonomisk tillväxt som i utvecklingen av verksamheter inom välfärdsområdet.

3. Verksamhetsplan för 2005

Föreliggande verksamhetsplan skall tjäna som övergripande styrinstrument och utgöra underlag för prioriteringar beträffande såväl personella som ekonomiska resurser. Förbundsfullmäktige fastställer verksamhetsplanen och en budget på övergripande nivå. Styrelsen förutsätts sedan få i uppdrag att fastställa detaljbudget. Inom ramen för detaljbudgeten bör en delegationsplan utarbetas.

Budgeten inkluderar så långt möjligt samtliga resurser som förbundet disponerar (medlemsavgift, särskilda medel från landsting och kommuner för bidrag till regionala aktiviteter, projektbidrag, statligt stöd till administration samt statliga medel för regionalpolitisk utveckling).

Ambitionen är att i verksamhetsplanen redovisa en helhetsbild av verksamhet och prioriteringar och att med hjälp av mål och ramar underlätta ställningstaganden under löpande verksamhetsår.

Huvuduppgifter för 2005

Regionförbundets huvudsakliga uppgifter och mål för 2005 och i vissa fall även kommande år kan sammanfattas på följande sätt:

Slutföra processen med att ta fram och fastställa **det regionala utvecklingsprogrammet** och överlämna det till regeringen samt tillsammans med andra berörda instanser påbörja ett systematiskt genomförande.

Revidera **tillväxtprogrammet** och fortsätta arbetet med att koordinera genomförandet samt finna finansiering för redovisade åtgärder. Efter behov inom den egna organisationen svara för vissa delprojekt. Fortsätta att utveckla hållbarhetsaspekterna i programmet.

Medverka i genomförandet av den under 2004 fastställda **Länstransportplanen** och påbörja arbetet med att ta fram underlag inför kommande planeringsomgång. Utveckla formerna för **ägarsamrådet inom kollektivtrafikens** område och svara för visst utrednings- och utvecklingsarbete i anslutning till detta.

Utveckla insatserna inom **FoU-området** i enlighet med medlemmarnas beslut om fortsatt finansiering och styrelsens ställningstagande om verksamheten.

Förtydliga **förbundets roll inom vård- och omsorgsområdet**, framför allt på områden där kommunernas och landstingets verksamhet tangerar varandra.

Stimulera nya och mer **konkreta samverkansformer** mellan kommunerna, t.ex. initiera en utredning av förutsättningarna för en **gemensam gymnasieregion** och undersöka möjligheterna för **gemensam drift** av vissa funktioner på välfärdssområdet.

Fördjupa **samarbetet inom det storregionala området** för Stockholm-Mälarenregionen och utveckla kontakterna över länsgräns mot främst Stockholms, Västmanlands, Södermanlands och Gävleborgs län.

Utveckla **internationella kontakter** dels via Stockholms Europakommitté, dels bilateralt inom skilda projekt, dels specifikt inom Östersjöområdet tillsammans med andra aktörer inom Mälardalsregionen samt fördjupa samarbetet med landstinget inom området.

Utveckla förbundets roll som organ för regionala utvecklingsfrågor och därvid pröva förutsättningarna för att ta ansvar för ytterligare verksamhetsområden.

Inrymma **Upplandsstiftelsens årsstämma** inom förbundsfullmäktiges former.

Göra förbundet och dess verksamhet **känt** hos medlemmar och medborgare.

Finansiella förutsättningar

Regionförbundet har ett flertal finansieringskällor. Dessa är en avgift per innevärdare som förbundets medlemmar betalar, ett statligt administrationsbidrag för de uppgifter som förbundet övertagit från länsstyrelsen, landstings- och kommunbidrag till regionala organisationer och projekt inklusive driftbidraget till Almi, statligt bidrag till vissa regionalpolitiska åtgärder samt bidrag till specifika projekt. Det statliga bidraget till regionalpolitisk utveckling ingår inte i förbundets redovisning.

En utredning om förbundets ekonomi och verksamhet har initierats av förbundsstyrelsen under 2004. Utredningen har tre uppgifter: 1. analysera om det går att samla Regionförbundets debitering av medlemmarna i en faktura/medlem, 2. utreda vilka ytterligare verksamheter som i en framtid kan och bör knytas närmare Regionförbundet samt 3. göra en bedömning av vilka resurser som Regionförbundet långsiktigt bör förfoga över för att kunna fullgöra uppdraget på ett tillfredsställande sätt. Uppdraget skall ha fullgjorts vid årsskiftet 2004-2005 med sikte på en eventuell förändring fr.o.m. 2006. Resultatet av Ekonomigruppens arbete kommer att ha stor betydelse för förbundets framtida arbetsmöjligheter.

Ingen förändring av betydelse beräknas ske beträffande förbundets intäkter för 2005.

Verksamhet och budget

Politisk organisation

Under hösten 2004 görs en mindre uppföljning av organisationen med tre beredningar och därvid i första hand medlemmarnas inflytande i verksamheten. För 2005 planeras inga större förändringar i förhållande till 2004 av organisation och ekonomiska förutsättningar. Detta innebär att förbundsfullmäktige förutsätts sammanträda fyra gånger under året samt att arvoden, liksom för närvarande, täcks av respektive förtroendevalds hemmaorganisation.

Kansliet

I anslutning till Ekonomigruppens (se ovan) arbete görs under hösten 2004 en analys av kansliets uppgifter och vilken kompetens som bedöms nödvändig. Inom ramen för tillgängliga resurser bör kansliet om möjligt förstärkas vad gäller exempelvis information/kommunikation, regional planering och administration. Förbundets revisorer har aktualiserat en fråga om hur förbundets skuld till pensionsstiftelsen långsiktigt skall hanteras. Denna fråga prövas av Ekonomigruppen. I budgeten görs på samma sätt och på samma

nivå som i budget för 2004 en avsättning för att ta igen det underskott som uppstod i bokslutet för 2003. Lokalerna på S:t Olofsgatan förutsätts 2005 vara uthyrd till annan hyresgäst. FoU-verksamheten förutsätts ingå som en del av förbundets verksamhet, dock i sin helhet finansierat av det särskilda bidrag, som medlemmarna betalar till denna verksamhet (se nedan).

Information

Regionförbundet behöver utveckla sin informationsfunktion till såväl medlemmar, andra offentliga och privata instanser som medborgarna. De uppgifter som åvilar Regionförbundet kan inte fullgöras utan en medveten kommunikation via media och genom egen produktion. I budgeten upptas medel för en förstärkning av informationsfunktionen.

Regional utveckling – RUP

Det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) kommer att färdigställas under våren 2005 och efter fastställande överlämnas till regeringen. Programmets innehåll kommer under lång tid att vara den främsta källan för inriktningen av förbundets verksamhet. Regionförbundet förutsätts komma att ha ett huvudansvar för att på programmets grund tillsammans med andra berörda aktörer utforma konkreta handlingsplaner, koordinera genomförande och uppföljning av programmet. Detta kommer att kräva en omfattande arbetsinsats (se ovan under rubriken ”kansliet”) samt resurser för att stimulera skilda aktiviteter i linje med programmets intentioner och för uppföljning av insatserna. En rad indikatorer bör tas fram för att så långt möjligt möjliggöra analyser av om insatta resurser ger önskvärt resultat. Regionförbundet tar ansvar för att via ett omfattande statistikpaket förse andra berörda instanser med ett analysverktyg och för egen uppföljning och utvärdering. Finansieringen av insatserna skall i huvudsak ske inom ramen för det statliga anslaget för regional utveckling (se nedan).

Näringslivsutveckling – RTP

Ett Regionalt tillväxtprogram (RTP) överlämnades till regeringen i oktober 2003. Programmet innehåller fyra insatsområden med konkreta förslag till åtgärder. Insatsområdena är: 1. kluster, innovationssystem och andra företagsgrupperingar med tillväxtpotential, 2. entreprenörskap, företagande och företagsklimat, 3. Kompetens- och arbetskraftsförsörjning 4. Internationalisering. Regeringen har senare med några generella förbehåll godkänt programmet och samtidigt uppdragit till Regionförbundet att koordinera genomförandet, följa upp vidtagna åtgärder och initiera en utvärdering. RTP skall vara ett levande dokument. En gång per år sker en utvärdering av programmet.

Under 2005 skall RTP revideras bland annat utifrån RUP-arbetet. Inom RTP finns mål och indikatorer framtagna som grund för såväl åtgärder som uppföljning. Förutom på ekonomisk tillväxt finns ett särskilt fokus på hållbar utveckling. Finansieringen av förbundets insatser för RTP skall i huvudsak ske inom ramen för det statliga anslaget för regional utveckling (se nedan). Regionförbundets ansvar för koordinering av RTP:s genomförande innebär dels att förbundet startar vissa projekt inom den egna organisationen, dels medverkar till finansieringen av åtgärder som drivs av andra.

Almi

Regionförbundet övertog vid årsskiftet 2003-2004 landstingets aktier i Almi Företagspartner Uppsala AB. Via medel som årligen överförs från landstinget svarar Regionförbundet för regionens andel av stödet till driften av Almi. Under 2004 har ett nytt konsortialavtal tecknats mellan Almis moderbolag och Regionförbundet. Det nya avtalet förutsätter en mer aktiv regional ägare och Regionförbundet förutsätts på skilda sätt leva upp till dessa intentioner. Omfattningen av driftstödet kommer att ändras fr.o.m. 2005 med anledning av vissa förändringar beträffande statens finansiering samt uppgiftsfördelningen mellan de regionala Almi-bolagen. För Almi Uppsala beräknas en viss minskning av driftanslaget. Regionförbundets ambitioner beträffande Almi kommer att prövas under 2005. Regionförbundet bör för den långsiktiga finansieringen av Almi teckna avtal med Uppsala läns landsting.

Under hösten 2004 kommer riksdagen att behandla förslag från regeringen beträffande finansieringen av innovationer m.m. Almi antas även fortsättningsvis ha en viktig roll i genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken med särskilt avseende på de mindre och medelstora företagens utvecklingsförutsättningar.

Turism

Utvecklingen av turismen i länet sker i samarbete med Uppsala Tourism AB och kommunernas näringslivsansvariga. Regionförbundet tecknar avtal med Uppsala Tourism rörande verksamhetsutveckling m.m. och finansierar bolagets insatser inom ramen för medel som landstinget överlämnar till förbundet (se nedan). Utredningen om Regionförbundets ekonomi kommer att innefatta en översyn av Uppsala Tourism. Uppdraget avser formerna för finansiering av verksamheten, avtalskonstruktion och ägarstyrning.

Under sommaren 2004 har en ansökan om s.k. brun-vit turistskyltning lämnats till Vägverket. Brun-vit vägvisning beräknas ha stor betydelse för turistnäringen

i länet. En brun-vit skylt står för kvalitet, ett besöksmål som är unikt, sällsynt eller av stort turistiskt intresse för trafikanter.

Bidrag till regionala organisationer och projekt

Landstinget har överlämnat till Regionförbundet att svara för viss bidragsgivning till regionala organisationer och projekt. För 2004 omfattar anslaget ca 4,7 milj.kr. En summa av motsvarande storlek förutsätts överföras för 2005. En överenskommelse har under 2004 träffats om att kommunerna på motsvarande sätt skall överföra 1,2 milj.kr 2005 till förbundet för finansiering av fem specificerade aktiviteter/projekt. Kriterier för vilka verksamheter som kan påräkna stöd har tagits fram under 2004. Insatserna bör långsiktigt följas upp för att skapa underlag för omprioriteringar och ett mer proaktivt agerande från förbundets sida.

Bidragen fördelas för insatser under rubrikerna infrastruktur och kommunikation, näringslivsutveckling inklusive turism samt interregional och internationell samverkan. Styrelsen har under 2004 beslutat att under perioden 2005-2007 medfinansiera framtagandet av en regional atlas med totalt 300.000 kr, ett belopp som tas ur dessa medel.

Anslaget 33:1 Regionalpolitiska åtgärder

Det statliga anslaget för regionalpolitiska åtgärder avses täcka kostnader för ett framtagande och genomförande av de till Regionförbundet överförda statliga uppgifterna. Hittills har samverkansorganen erhållit 25-40 % av de medel som respektive län tilldelats. Länsstyrelserna har behållit resterande del. För regionförbundet Uppsala län är nivån 2004 25 % och en ökning till 40 % har aviserats för 2005. Samtliga samverkansorgan har med stöd av självstyrelseorganen i Västra Götaland och Skåne på skilda sätt uppvaktat regeringen om att andelen av anslaget på ett bättre sätt än för närvarande bör avspegla ansvarsförhållandet i respektive region. För Uppsala län tillkommer det faktum att det totala beloppet är lägst i jämförelse med landets samtliga län. För 2004 har beloppet genom ett samordnat agerande från Regionförbundet, länsstyrelsen och Handelskammaren under året ökat från 5,9 milj.kr till 7,9 milj.kr. Regionförbundet utgår från att det högre beloppet kommer att ligga kvar under 2005, vilket innebär att förbundet kommer att disponera 3,2 milj.kr, vilket är en fördubbling jämfört med den ursprungliga situationen 2003 och 2004 men fortfarande i en nationell jämförelse på en mycket låg nivå. Mot bakgrund av bl.a. den situationen bör Regionförbundet i fortsättningen på ett mer aktivt sätt söka utvecklingsmedel även i andra finansieringskällor.

Infrastruktur

Under våren och sommaren 2004 har de nationella infrastrukturplanerna och länstransportplanen för Uppsala län fastställts. Efter detta har ett genomförandearbete inletts som kräver förbundets medverkan på skilda sätt. En handläggnings- och delegationsordning som klargör ansvarsfördelningen mellan Regionförbundet och Vägverket bör upprättas.

En viktig del i genomförandet av investeringsplanerna är den fysiska planeringen. Regionförbundet bör delta i arbetet framför allt när det gäller de större objekten.

Regionförbundet skall initiera en förstudie för Enköpingsbanan och delta i Banverkets förstudie rörande Ostkustbanan genom Gamla Uppsala och verka för ett genomförande i nästa planeringsomgång samt följa utvecklingen vad gäller Dalabanan och tågtrafiken på sträckningen Uppsala-Sala-Västerås.

Kollektivtrafik

Regionförbundet skall förbereda och hålla ägarsamråd för Upplands Lokaltrafik. Ägarnas styrning av UL skall successivt utvecklas genom ägardirektiv. Som ett led i detta arbete bör en övergripande strategi för kollektivtrafikens utveckling i länet utarbetas. En sådan strategi bör ses som en fördjupning av det regionala utvecklingsprogrammet och tjäna som underlag för UL:s verksamhetsplanering och för nästa planeringsomgång av transportinfrastrukturen. Strategin bör också utnyttjas i den kommande utvärderingen av modellen för underskottsfordelning för UL. Under våren 2005 skall utredningen om samordning av färdtjänst och sjukresor, beställningscentral samt utredningen om regler för skolskjutsresor avslutas och rapporteras till ägarsamrådet för UL. Eftersom utredningarna har ett stort allmänt intresse är det viktigt med informationsinsatser och samråd underhand kontinuerligt under utredningsarbetet.

Stråkplanering

Stråken är synnerligen viktiga för utvecklingen i länet. Samarbetet med kommuner, landsting och regionförbund över länsgränsen skall därför drivas vidare och ytterligare fördjupas. I ABC-stråket skall Regionförbundet delta i förberedelserna för start av Upplandspendeln vid ett beslut om etablering. En viktig del är där ombyggnader av stationsområden. Vid ett beslut om etablering av pendeltågtrafik mellan Uppsala och Gävleborgs län skall Regionförbundet delta i förberedelserna för start av trafiken. Andra viktiga frågor är utvecklingen av Arlanda som flygnod med bl.a. fler internationella flyglinjer samt tillgängligheten till Arlanda.

Även i det nyligen etablerade samarbetet i ABCU-stråket mellan Stockholm och Västerås åt trafik- och infrastrukturfrågorna prioriterade. Tillgängligheten till viktiga målpunkter i stråket samt kopplingen mellan kollektivtrafik och kommunernas bebyggelseplanering skall belysas. Tillsammans med Region Sörmland samt berörda kommuner skall Regionförbundet vidareutveckla tankarna om ett pilotprojekt angående Mälardiagonalen i samhällsbyggandet.

Storregional utveckling, övrigt

Regionförbundet tar aktiv del i Mälardalsrådets arbete. Förbundet ställer personalresurser till förfogande för arbetet inom rådets skilda utskott och projekt. Inom ramen för Mälardalsrådets arbete samverkar Regionförbundet med övriga län i Stockholm-Mälardalen för näringslivsutveckling och i olika infrastruktur- och trafikfrågor. Under 2005 påbörjas en process i syfte att få en för regionen gemensam prioritering av infrastrukturobjekt inför nästa planeringsomgång. Samverkan inom Mälardalen skall också avse olika aktiviteter och ställningstaganden när det gäller flyg- och hamnfrågor samt för gemensamma frågor beträffande kollektivtrafikens utveckling. Såväl flyg- som hamnfrågorna bör ses i ett länsperspektiv med hänsyn till utvecklingen vid Ärna i Uppsala och Hargshamn.

Kompetensutveckling

Tillväxt handlar bl.a. om att möta förändringar och anpassa arbetskraftutbud till efterfrågan. Av avgörande betydelse är att det finns kvalificerad arbetskraft, som svarar mot näringslivets behov. Kompetensförsörjningen är på motsvarande sätt strategisk för skilda delar av den offentliga sektorn. Obalansen mellan ungdomars val av utbildning och arbetslivets behov är en viktig fråga att arbeta med. De allt högre kompetenskraven på arbetsmarknaden leder samtidigt till att en allt större grupp har svårt att få arbete på grund av otillräcklig utbildning. Många invandrare står också utanför arbetsmarknaden.

Regionförbundet bör arbeta med kompetensutveckling av studie- och yrkesvägledare i syfte att få till stånd ett närmande mellan skola och arbetsliv. Förbundet bör också bidra till att underlätta vuxnas lärande genom distansstudier och genom validering samt att utbudet av yrkesutbildningar efter gymnasieskolan breddas exempelvis genom KY-utbildningar.

Vid Regionförbundets kansli kommer med början under 2004 personal med organisatorisk hemvist i dels ett nyinrättat Regionalt pedagogiskt kunskapscentrum, dels Valideringsdelegationen att vara förlagda. Samlokaliseringen bör kunna tillföra också Regionförbundet kompetens inom berörda områden.

Gemensam gymnasierregion

Den tilltagande obalansen mellan tillgången till resurser och efterfrågan på tjänster från den offentliga sektorn har på senare tid uppmärksammats av en rad utredningar som exempelvis Långtidsutredningen och Ansvarskommittén. En möjlighet att mildra denna obalans är att öka samverkan mellan kommunerna i driften av vissa tjänster inom välfärdsområdet. Att skapa en gemensam gymnasierregion i länet är en sådan tänkbar åtgärd, som dessutom kan motiveras utifrån regeringens under våren 2004 lämnade förslag om s.k. frisök, dvs. att det skall bli möjligt att söka gymnasieutbildning över hela landet. En konsekvens av riksdagens förväntade beslut blir sannolikt ett ökat utbud av profilerade utbildningar anpassade till det regionala näringslivets behov. Regionförbundet bör ta initiativ till att en utredning görs om gemensam gymnasierregion i Uppsala län.

Vård- och omsorg, socialtjänst

Regionförbundet bör kunna spela en aktiv roll i verksamhetsutvecklingen inom vård- och omsorgsområdet. Förbundet kan lyfta frågor av framtids- och förebyggande karaktär inom det sociala området och inom hälso- och sjukvårdsområdet. Detta skulle kunna komplettera den samverkan i det löpande arbetet som idag äger rum mellan kommuner, landsting och andra berörda instanser.

Psykiatri är ett omfattande samverkansområde. På verksamhetsnivå bör samverkan fortsättningsvis utvecklas kring barn- och ungdom, personer med beteendeproblem och personer med dubbla diagnoser. Hjälpmedelsfrågorna har aktualiserats och ett underlag för framtida samverkan mellan landstinget och kommunerna skall tas fram. Likaså bör samverkan fortsätta och fördjupas vad gäller kompetensutveckling av personal. Som framgår ovan finns även anledning att inom välfärdsområdet överväga möjligheten till konkret samverkan mellan huvudmännen i driften av vissa funktioner.

Under de närmaste åren kommer andelen äldre att öka i länet liksom i landet i övrigt, vilket kommer att ställa ökade krav på vård, omsorg och hälso- och sjukvård. För att möta detta behövs satsningar på personal, organisation och användning av ny teknik. Andra viktiga områden för en hållbar utveckling i regionen är att fler behöver komma ut på arbetsmarknaden och att de stora folkhälsofrågorna beaktas.

Regionförbundets roll på områden där kommunernas och landstingets verksamheter tangerar varandra behöver klargöras, vilket bör ske tidigt under 2005.

FoU – äldre, individ- och familjomsorg samt handikapp

Vid Regionförbundet har med hjälp av ett statligt stimulansbidrag en för länet gemensam FoU-verksamhet byggts upp inom vård- och omsorgsområdet samt socialtjänsten. Verksamheten är inriktad mot äldre, människor med funktionshinder samt kommunernas individ- och familjeomsorg, främst barn och ungdom. Kommunerna och landstinget står inför stora utmaningar inom välfärdsområdet, utmaningar som fordrar utveckling av långsiktigt hållbara lösningar. FoU-verksamheten avses bidra till kunskapsutveckling och kunskapsspridning samt vetenskapligt stöd till verksamhetsutveckling. Några av utmaningarna är:

1. **Strukturella förändringar** inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Gränsen mellan landstingets och kommunernas ansvar förskjuts med anledning av ny lagstiftning och till följd av ny teknik och nya behandlingsformer. Den kommunala äldreomsorgen/-vården får ansvar för allt fler människor med omfattande sjukvårdsbehov. Fler bor kvar allt längre i det egna hemmet samtidigt som egenansvaret ökar och anhöriga och frivilliga får ta ett allt större ansvar.
2. Som en följd av ökande behov och begränsade resurser ställs allt större **krav på effektivitet**. Den framtida utmaningen är att bibehålla kvaliteten men till en lägre kostnad. Ökade krav ställs på kunskaper om effekter för den enskilde av olika insatser och på utvärdering. Olika organisations- och driftsformer bör studeras.
3. Både socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) ställer **krav på att kvaliteten** i verksamheten systematiskt och fortlöpande skall utvecklas och säkras bl.a. genom att landstinget och kommunerna medverkar i finansiering, planering och genomförande av kliniskt och folkhälsovetenskapligt forskningsarbete.
4. Under de närmaste åren bedöms **svårigheten att rekrytera och behålla personal**, särskilt inom äldre- och handikappomsorg, komma att öka som följd av stora pensionsavgångar.

FoU-verksamheten finansieras från 2005 helt av huvudmännen och verksamheten kommer att drivas som en del inom Regionförbundet. En övergripande uppgift för FoU-verksamheten blir då att genom FoU-stöd underlätta för kommunerna och landstinget att möta de utmaningar som beskrivits ovan.

FoU-verksamheten arbetar på uppdrag av huvudmännen. För att bibehålla kopplingen till berörda verksamheter bildas en gemensam styrgrupp med representanter för huvudmännen och med regiondirektören som ordförande. Forskare från berörda verksamhetsområden adjungeras till styrgruppen. För

respektive verksamhetsområde bildas särskilda referensgrupper. Inom ramen för fastställd verksamhetsinriktning och resurstilldelning bör det uppdras till styrgruppen att fatta beslut om detaljutformning och detaljbudget för verksamheten.

Internationella frågor

Ett avtal mellan Regionförbundet och Stockholmsregionens Europakommitté (SEU) slöts under 2004. Avtalet ger en möjlighet för Regionförbundets medlemmar att få stöd i EU-relaterade frågor. Att avtalet är likalydande för samtliga Mälardalslän, har lett till att ett samarbete pågår mellan länen gällande deras relationer till SEU. En förlängning av avtalet beräknas ske under hösten 2004.

Regionförbundet är part i två större ansökningar om EU-medel. Det gäller en ansökan tillsammans med länen i Östra Mellansverige inom programmet Interreg III C. Projektet ger möjligheter till medfinansiering av åtgärder i tillväxtprogrammet. Vidare en ansökan med Industrial Regions Group (IRG), som är en tematisk undergrupp i Innovating Regions of Europe. Ansökan gäller EU:s 6:e ramprogram för forskning. Projektet handlar om att ta fram indikationer för att kunna mäta innovationer på regional nivå.

Det samarbete med Malopolska-regionen i Polen, som påbörjades under hösten 2003, fortsätter i första hand inom näringslivsområdet. Ett nätverk mellan tjänstemän i respektive region har bildats i syfte att integrera samarbetet mellan olika aktörer i respektive län.

Regionförbundet har inlett ett ökat samarbete med landstinget, som representerat länet i organisationerna Assembly of European Regions (AER) och Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe (CPMR). AER bildades 1986 i syfte att främja regionalism i Europa och CPMR är en lobbyorganisation för perifera regioner bildad 1973. Regionförbundet kommer under 2005, i nära samarbete med landstinget och i enlighet med landstingsstyrelsens beslut, att bevaka länets intressen samt undersöka möjligheten att fördjupa arbetet i någon arbetsgrupp.

Med koppling till insatsområde 4, Internationalisering, i tillväxtprogrammet är en marknadsföringsdag i Bryssel en möjlighet att ge Uppsala län och dess viktigare företag och organisationer tillfälle att presentera sig för en relevant målgrupp av europeiska regioner samt att etablera nätverk mellan regioner i Europa med liknande förutsättningar som Uppsala län. Regionförbundet deltar i ett förberedelsearbete för en sådan aktivitet.

Regionförbundet arbetar aktivt med vissa Östersjöfrågor. Ovan har nämnts samarbetet med Malopolskaregionen. Vidare medverkar förbundet i arbetet med att ta fram en Östersjöstrategi för Stockholmsregionen. Projektet ”Östersjöpaletten” har slutrapporterat insatserna under en första omfattande fas och det arbetet beräknas gå vidare finansierat inom ramen för EU:s Interreg-program. Ett fördjupat samarbete med länderna runt Östersjön måste bedömas som en strategisk fråga också för Uppsalaregionen.

4. Budget för 2005

Intäkter

Medlemsavgift	7 850
Statligt administrationsbidrag	1 800
Överförda medel från landstinget	9 800
Överförda medel från kommunerna	1 200
Bidrag till FoU-verksamheten	4 457
Avsättning från externa projekt för overheadkostnader	200

SUMMA **25 382**

Statligt bidrag till regional utveckling 3 200

Kostnader

Politisk ledning	300
Revision	100
Kansli	9 050
Täckning av underskott 2003	400
Bidrag till regionala projekt och organisationer	11 000
– varav till Almi	4 782
– varav till Uppsala Tourism	2 865
FoU-verksamhet	4 457

SUMMA **25 382**

Regional utveckling 3 200

Regionförbundet Uppsala län

Besöksadress	Kungsgatan 41, Uppsala
Postadress	Box 1843, 751 48 Uppsala
Telefon	018-18 21 00
Fax	018-18 21 15
Epost	info@region uppsala.se
Hemsida	www.region uppsala.se